

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ
УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ «ГРАНІ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

**«Розвиток молодших школярів
на заняттях
Початково-технічного
моделювання
з використанням методів
народної педагогіки»**

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

Підготував:
керівник гуртка
«Початкове технічне моделювання»

Павлік О. П.

м.Запоріжжя, 2020 рік

ЗМІСТ

Вступ	3
1 Основна частина	4
1.1 Особливості розвитку дітей молодшого шкільного віку (6 - 10 років)	4
1.2 Розвиток особистості молодшого школяра в процесі гурткової роботи	7
2. Методика й організація проведення практичного заняття	9
Висновки	10
Список використаних джерел	11
Додатки	12

ВСТУП

Запорізький регіон перетворився з аграрного на індустріальний і вимагає від населення знання технічних дисциплін. Але розвиток суспільства не припустимий, якщо не розвиваються всі сфери діяльності людини.

Сьогодення вимагає від освітнього процесу, до якого входить позашкільне навчання, підготовку повноцінного, різнобічно розвинутого молодшого покоління до життя.

Вагома роль у цьому процесі належить заняттям з початкового технічного моделювання, основне завдання яких полягає у послідовному формуванні єдиного комплексу знань, умінь і навичок.

Адже основна увага на заняттях з початкового технічного моделювання приділяється роботі з картоном, папером та змістовне наповнення занять, що включає себе спілкування однолітків, взаємодію керівника та учнів.

Дитяча технічна творчість – це засіб виховання таких важливих якостей сучасної людини, життєвих цінностей успішної особи.

Мета розробки - розкрити методи формування життєвих цінностей за допомогою народної педагогіки, до якої входить усна народна творчість.

Актуальність методичної розробки визначається формуванням зв'язку поколінь та взаємозбагачення.

Ступінь розробленості даної проблеми в науково-педагогічній та методичній літературі, особливо в позашкільній методичній літературі низький, хоч і спирається на загальну методику викладання.

Навчально-практична цінність міститься у підборі дидактичного матеріалу та основ народної педагогіки, що формує основні життєві цінності, ключові компетенції молодшого шкільного віку (6 - 10 років).

ОСНОВНА ЧАСТИНА

1.1 Особливості розвитку дітей молодшого шкільного віку (6 - 10 років)

Провідною діяльністю стає навчання, змінюється уклад життя, з'являються нові обов'язки, новими стають і відносини дитини з навколишніми.

В біологічному відношенні молодші школярі переживають інтенсивний розвиток м'язової системи. З розвитком дрібних м'язів кисті з'являється здатність виконувати найрізноманітніші рухи, завдяки чому дитина оволодіває навичками письма.

Удосконалюється нервова система, інтенсивно розвиваються функції великих півкуль головного мозку, зростає аналітична й синтетична функції кори. Розвивається психіка дитини. Зміцнюється співвідношення процесів збудження й гальмування: процес гальмування стає більш виразним, але все ще переважає процес збудження, і молодші школярі надто збудливі. Збільшується точність функціонування органів відчуття.

Пізнавальна діяльність молодших школярів здійснюється переважно в процесі навчання. Важливе значення має й розширення сфери спілкування. Швидкоплинний розвиток, багато нових якостей, які необхідно сформувані або розвинути у школярів, змушують педагогів здійснювати сувору й цілеспрямовану діяльність.

Сприймання молодших школярів характеризується нетривалістю й неорганізованістю і разом з тим гостротою й свіжістю, а також надзвичайною цікавістю. Незначна диференційованість і слабкість аналізу сприймання частково компенсуються яскраво вираженим емоційним сприйманням. Зважаючи на це, досвідчені вчителі поступово привчають школярів цілеспрямовано слухати й дивитись, розвивати спостережливість. Перший ступінь школи завершується тим, що сприймання, будучи особливою цілеспрямованою діяльністю, ускладнюється й поглиблюється, стає більш **аналітичним, диференційованим, набуває організаційного характеру.**

Увага молодших школярів **мимовільна, недостатньо стійка, обмежена** за обсягом. Тому весь процес навчання й виховання дитини під час заняття гуртка підпорядкований **вихованню культури уваги**. Шкільне життя вимагає від дитини постійних вправ у вихованні довільної уваги, вольових зусиль для зосередження. Довільна увага розвивається разом з іншими функціями і, перш за все, з мотивацією навчання, почуттям відповідальності за успіхи в навчальній діяльності.

Мислення у молодших школярів розвивається від емоційно-образного до абстрактно-логічного.

Завдання школи першого ступеня - піднести мислення дитини на якісно новий етап, розвинути інтелект до рівня розуміння причинно-наслідкових зв'язків. Завдяки різноманітній організації навчально-виховного процесу, зміни змісту й методів навчання, методики організації пізнавальної діяльності можна отримати досить різноманітні характеристики мислення дітей молодшого шкільного віку.

Мислення дітей розвивається нерозривно з їхньою мовою. Словниковий запас нинішніх чотирикласників налічує приблизно 3500-4000 слів. Вплив шкільного навчання виявляється не лише в тому, що значно збагачується словниковий запас дитини, але й у набутті надзвичайно важливого уміння усно і письмово викладати свої думки.

Велике значення в пізнавальній діяльності школяра має пам'ять. Природні можливості молодшого школяра досить великі: його мозок має таку пластичність, яка дозволяє йому легко дослівно запам'ятовувати значний за обсягом матеріал. З 15 речень дошкільник запам'ятовує 3-5, а молодший школяр — 6-8. Його пам'ять має переважно наочно-образний характер. Безпомилково запам'ятовується матеріал цікавий, конкретний, яскравий. Однак, учні початкової школи не в змозі розпорядитися своєю пам'яттю і підпорядковувати її завданням навчання. Значних зусиль докладають учителі для того, щоб виробити в учнів початкових класів уміння самоконтролю при заучуванні, навичок самоперевірки, знання раціональної організації навчальної праці.

Становлення особистості юного школяра здійснюється під впливом нових взаємин з дорослими (вчителями) і ровесниками (однокласниками), нових видів діяльності (навчання) й спілкування, залучення в систему колективів (класного, загальношкільного). У нього розвиваються елементи соціальних відчуттів, формуються навички суспільної поведінки (колективізм, відповідальність за вчинки, товариськість, взаємодопомога тощо). Молодший шкільний вік надає великі можливості для формування моральних якостей і позитивних рис особистості. Податливість і відома навіюваність школярів, їхня довірливість, схильність до наслідування, великий авторитет учителя створюють сприятливі передумови для формування високоморальної особистості. Основи моральної поведінки закладаються саме в початковій школі, її роль в процесі соціалізації особистості надзвичайно велика.

Педагог має залучати своїх вихованців до посильної, розумно організованої продуктивної праці, значення якої у формуванні соціальних якостей особистості важко з чимось порівняти. Діяльність, до якої залучаються діти, має характер самообслуговування, допомоги дорослим або старшим школярам. Позитивні результати забезпечуються внаслідок поєднання праці з

грою, де максимально виявляється ініціативність, самодіяльність, змагання самих дітей. Прагнення молодшого школяра до яскравого і надзвичайного, бажання пізнати прекрасний і чудесний світ, а також бажання випробувати надзвичайну рухливість - все це має задовольнятися в розумній грі, яка приносить користь і задоволення, сприяє розвитку у дітей працелюбства, культури рухів, навичок колективної діяльності і різнобічної активності.

1.2 Розвиток особистості молодшого школяра в процесі гурткової роботи

Використовуючи методи народної педагогіки, знаходимо підходи у навчанні та вихованні, які відповідали б потребам розвитку творчої особистості, були б спрямовані на досягнення творчих, життєвих і культурно-національних цінностей.

Навчання та виховання на позашкільному занятті полягає у формуванні особистості: творчої, самостійної, впевненої у своїй вартості. Така особистість, спроможна створювати, пропонувати нові теорії, нові технології, нові напрямки розвитку, знаходити шляхи виходу із складних нестандартних ситуацій може досягнути успіху у житті, завдячуючи рівнем знань, що оволодів та здатністю його використовувати в певних ситуаціях.

Поєднання професійності педагога з володіння методикою викладання предмета та з наповненістю заняття контентом є важливою складовою .

Заняття будується таким чином, щоб сформувати у дітей здатність нестандартно трактувати ту або іншу тему, розвивати творче сприйняття та самостійність мислення, навчити дитину творчо підходити до рішення різних проблем. Саме тому на заняттях гуртків, перш за все, виховуються творчі, наполегливі, цілісні особистості з високими духовними якостями, родинними й патріотичними почуттями, яка є носієм кращих надбань національної та світової культури, здатної до саморозвитку та самовдосконалення. А для цього напрацьовується дидактичний матеріал.

Поділяючи погляди Г. Сковороди, що справжнє щастя людини не в багатстві, славі і чинах, а в душевному спокої і «сродній праці», підшукуємо завдання відповідно до пріоритетів.

Поширення та поглиблення знань гуртківців, зміцнення набутих навичок та вмінь, розвивання здібностей дітей, формування у них самостійності, організованості є однією з ідей системності роботи керівника гуртка, у використанні різноманітних форм комунікації та методів навчання. Гурткова робота дозволяє збільшити час цілеспрямованого педагогічного впливу на вихованців.

Початком роботи з гуртківцями є знайомство з кожним, з вивчення індивідуальних особливостей кожного. До схеми вивчення можна віднести: ставлення до навчання, рівень вихованості учня, ставлення до людей різних професій, батьків, друзів, самого себе.

Короткий шлях до цього це спостереження за дитиною у незвичайних умовах, наприклад: під час екскурсій, походів, прогулянок, диспутів. Це допомагає мені сформувати дитячий колектив і спланувати навчальну та виховну роботу гуртка, враховуючи потреби вихованців. До складу гуртка

входять діти з різних класів, шкіл, і навіть різного віку, тому необхідно приділяти увагу згуртуванню дитячого колективу, створенню в ньому позитивного морально-психологічного клімату, адаптації кожної дитини в новому колективі.

В структурі заняття неодмінно має бути фізкультхвилинки (наприклад, спортивні розминки, рухливі конкурси), актуалізація знань (розповідь цікавих історій, перегляд відеороликів, вікторин).

Гурткова робота базується на заохоченні і стимулюванні учнів до обраного виду діяльності, а також формуванню в них стійкого інтересу й потреби у творчій самореалізації. Виїзні програми екскурсії, виставки робіт, різноманітні свята, екскурсії, майстер-класів, конкурси, змагання. Під час практичної роботи, крім загального показу і пояснення, обов'язково застосовую індивідуальний показ виготовлення виробу, словесне нагадування, приклад окремих дітей. Для реалізації завдання розвитку творчості та створення ситуації успіху користуюся методами та прийомами педагогічної технології «Створення ситуації успіху», «Стратегії визнання досягнень». Для ефективнішої роботи розроблено план роботи з обдарованими дітьми гуртка. Спеціально для таких дітей ускладнюю програмний матеріал, залучаю їх до виготовлення виставкових робіт, до участі в конкурсах та в проведенні занять. Процес навчання дітей в гуртках має відбуватися на позитивному емоційному тлі, в психологічно комфортних, ситуативно адекватних для дітей умовах.

Планування виховної роботи проводжу разом з гуртківцями. Це дає змогу враховувати здібності і можливості кожної дитини. Вважаю, коли діти мають право на ініціативу, самостійний вибір справ та заходів, можливість виявляти фантазію, тоді й виховна робота з ними дає позитивні плоди. З особливим задоволенням можу відмітити, що такий підхід допоміг розвинути творчі здібності багатьох.

Використання проектних методів розвиває професіоналізм та комунікаційність.

Велике багатство творчої уяви дає робота з папером. Це робота не тільки на ньому, а й із ним (моделювання). Дитина вчиться згинати папір, прорізати, створювати, різні фігури, моделі, поробки та інше. Робота з папером не тільки захоплива, вона ще й безпосередньо розвиває у дітей об'ємне художнє мислення. Для того щоб мати змогу давати імпульс до розвитку творчої уяви, я сама, готуючись до занять, виконую творчі роботи. Дуже важливо вміти демонструвати дітям свої знання та вміння.

2. МЕТОДИКА Й ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття переважно проводять у такій послідовності: організація, вступне слово керівника гуртка, пояснення нового матеріалу, практична робота, повторення правил техніки безпеки, заключне слово керівника гуртка.

Для кожного заняття надзвичайно важливою є вступна частина. Чим вона динамічніша, тим швидше вихованці налаштуються на сприйняття нової теми та будуть готові до творчої роботи. Важливе нагадування основних вимог, правил на занятті, оголошення завдання на наступне заняття з короткою аргументацією. Це слід робити з огляду на те, що на початку заняття гуртківці уважніші й сконцентровані.

Після вступу керівник гуртка оголошує тему і мету заняття, визначає форми роботи на занятті, час на проведення окремих видів роботи, тобто надає заняттю конструктивно-прагматичного характеру, зацікавлює аудиторію.

Після висвітлення теорії питання переходять до власне практичного заняття. Зазвичай після кожної теми заняття вихованці мають можливість виготовляти виріб за власним бажанням. який, з одного боку, дає змогу вихованцям ширше застосувати здобуті знання, а з іншого – підготуватися до самостійного виконання завдання. Для керівника гуртка такі комплексні завдання слугують також способом перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу гуртківцями

Однак, індивідуалізуючи завдання, викладач має встановити певний середній рівень, який би відповідав завданням гурткової програми. При цьому дитина повинна відчувати крок за кроком підвищення рівня своєї підготовки. В іншому разі практичні заняття будуть її нецікавими. Індивідуалізуючи завдання, необхідно зберігати цілісність системи практичних занять, їхній взаємозв'язок і послідовність, розглядати їх як єдине ціле. Кожне заняття має являти собою тематично завершену ланку навчальної програми.

Практичні заняття мають бути різноманітними. Якщо вихованці зрозуміють, що всі їх навчальні можливості вичерпані, то різко знизиться рівень мотивації. Необхідно організовувати практичні заняття так, щоб вони відчували зростання складності завдань, що зумовлювало б позитивні емоції від власного успіху в навчанні, сприяло б творчості, пошукам.

Важливе значення в процесі практичних робіт мають індивідуальний підхід і продуктивне педагогічне спілкування. Гуртківці повинні отримати можливість розкрити і виявити свої здібності, свій потенціал. Тому при розробленні завдань і плану практичного заняття слід враховувати рівень

підготовки та інтереси кожної дитини в групі, виступаючи в ролі консультанта, не пригнічувати самостійності та ініціативу дітей.

ВИСНОВКИ

Дана методична розробка, може бути використана вчителями загальноосвітніх шкіл, вихователями дошкільних закладів, і тими, хто зацікавився технічною творчістю, і хто б хотів розпочати займатися таким видом мистецтва і творчості, як початкове технічне моделювання. Адже тут представлено багато розробок занять за якими можна розпочинати працювати, показані вироби і описаний сам процес виготовлення поробок(виробу).

Початково-технічне моделювання – це перші кроки дитини до пізнання і розуміння світу техніки, спроби її власної творчої діяльності, процес опанування певної системи початкових технічних і технологічних знань, вмінь і навичок. Даний вид мистецтва і творчості розвиває пам'ять, так як для виготовлення виробів потрібно запам'ятати послідовність виготовлення.

І найбільша користь – це творче втілення всіх дитячих задумів, розвиток конструкторських здібностей та логічного мислення, уяви, фантазії; формування стійкого інтересу до технічної творчості.

Проведення таких занять з початкового технічного моделювання допомагає ще більше розвивати у дітей(гуртківців) творчість, працелюбність, самостійність, наполегливість і неповторність особистості дитини.

Список використаних джерел

1. <https://traditions.in.ua/usna-narodna-tvorchist/pryslivia-ta-prykazky/119-pryslivia-ta-prykazky-pro-movu>
2. Сухомлинський В.О. Моральні заповіді дитинства і юності / В.О. Сухомлинський. -К.: Рад. шк., 1966.
3. Ботюк О.Ф. Конструювання з паперу: навчально-методичний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – 12 с.
6. Міщенко І.Т. Умілі руки: Проб. Нав. Посібник з трудового навчання.- К.: Рад.шк., 1990.-76 с.
7. Загадки. Народна творчість / Вступ. Ст. І.П. Березовського. – К.: Дніпро, 1987.
9. Навчальна програма з початкового технічного моделювання, С.О. Лихота, В.Г. Корнієнко. – К.: УДЦПО, 2014.

**Прислів'я та приказки у структурі позашкільного заняття
(зразок підбору)**

№ з/п	Організаційний момент	Актуалізація опорних знань	Основна частина. Мотивація	Фізкультхвилинка	Підсумок уроку, заохочення
1	Бджола мала, а й та працює.	Поки не упріти, поти не уміти.	Без охоти нема роботи.	Без діла слабше сила.	Без труда нема плода.
2	Без сокири не тесляр — без голки не кравець.	Добрий початок — половина діла.	Губами говори, а руками роби!	Хто що вміє, то і діє.	Будеш трудиться — будеш кормиться.
3	Без роботи день роком стає.	Будь господарем своєму слову.	Більше діла — менше слів.	З гори вскач, а на гору хоч плач.	Діло майстра величає!
4	Де руки й охота, там скоро робота.	За грубе слово не сердься, а на ласкаве не здавайся.	Чоловік має два вуха, щоб багато слухав, а один язик, щоб менше говорив.	Куди вітер, туди й він.	Не дивись на чоловіка, а на його діло.
5	Лагідні слова роблять приятелів, а гострі слова — ворогів.	Нема тієї драбини, щоб до неба дістала.	Мудрим ніхто не вродився, а навчився	Здоров'я, як щастя, коли його не помічаєш, значить, воно є.	По роботі пізнати майстра.

Приказки, де зустрічаються імена

Позитивне значення	Негативне значення
Для нашого Федота не страшна робота.	Місяць — козацьке сонце.
Чого Івась не навчиться, того й Іван не буде знати.	Нашій Катрі полегшало: то не їла, а тепер і не балакає.
Держися, Хома, іде зима!	
На Михайла зима саньми приїхала. Як Михайло закує, то Микола розкує. Як Кузьма з медом, то Михайла з ледом. З Федора-студита стає холодно й сердито. Хто святкує на Пилипа, той буде голий, як липа. На Семена горобці збираються в табунці. На Андрія треба кожуха-добродія.	

<p>Барвара кусок ночі ввірвала, а дня приточила. Нашій Горпині гарно і в хустині. Не кожна Ганна і гарна. Гляну на вид, то й скажу, що Демид. Як нікудишній сам Микита, то не pomoже йому й гарна свита. Вбери й пенька, то стане за Панька. У всякої Домашки свої замахки: одна любить ложки та чашки, а інша — сережки та пряжки.</p>	
--	--

Профорієнтація

Людина -людина	Людина -природа	Техніка	Мистецтво
Без хазяїна двір плаче, а без хазяйки - хата.		Добра пряжа на скіпку напряде.	Де праця, там і пісня.
Всякий двір хазяйським оком держиться.		Добре тому ковалеві, що на обидві руки кує!	

Асоціації роботи

№	Приказка	Асоціація з рисами тварини
1	Працює, як чорний віл.	
2	Працой, як коняка, а їж, як собака.	
3	Ранні пташки росу п'ють, а пізні — слізки ллють.	
4	Старається, як мурашка.	
5	Коня керують уздами, а чоловіка — словами.	
6	Слово вилетить горобцем, а вернеться воллом.	
7	Як овечка: не мовить ні словечка.	
8	Молоде орля, та вище старого літає!	
9	Куди баран, туди й вівці.	
10	Не будь бараном, то й вовк не з'їсть. З доброго коня не шкода і впасти.	
11	Час — не кінь : не підженеш, та й не зупиниш.	
12	Час — не віл : його не налігаєш.	

Вимоги до техніки безпеки

Порядок	Чистота	Обережність
Молодець молодець — ні кіз, ні овець.	Поля, що й курці лапкою нема де ступити.	Найбільше щастя в житті — здоров'я.
Не так сталося, як гадалося.	Там того поля на заячий скік.	Найбільше багатство — здоров'я.
На годину спізнився, за рік не доженеш.	Кому болото, а кому злото.	Світ великий, було б здоров'я.
Відстанеш годиною — не здоженеш родиною.		Краще пізно, ніж ніколи.
Одне сьогодні краще двох завтра.		Усе добре впору.
Хто пізно ходить, сам собі шкодить.		
Ні рано, ні пізно, саме в добрий час.		

У неділю по шавлію, в понеділок по барвінок, а в вівторок — снопів сорок, а в середу — по череду, а в четвер — по щавель, у п'ятницю — по дяглицю, у суботу — на роботу. Понеділок і п'ятниця важкі дні, вівторок і субота — легкі.
Понеділок — шевський празник. У понеділок роботи не починай і в дорогу не вирушай.
Вівторок — щасливий день. На вівторок зібралось бід сорок.
Воно як трапиться: коли середа, а коли й п'ятниця. Середа і п'ятниця — четвергу не указчиця. То ще не біда, що без риби середа. Як прийшла середа, то вчепилася біда.
Згоджусь я тобі не тепер, то в четвер. Краще тепер, як у четвер.
У нього сім п'ятниць на тиждень.
Субота — вся робота.
Йому щодня неділя .

Конспекти занять

Тема. Початкові графічні знання та вміння.

Мета Формування графічної грамотності, вмінь і навичок роботи з креслярськими інструментами, їх призначенням та правилами користування; ознайомити з поняттями креслення, ескіз, технічний рисунок, навчити позначати лінії видимого контуру, лінії згинання, осьові, розмірні лінії, місця нанесення клею, прорізування відрізування. Формування стійкого інтересу до технічної творчості. Сприяти вихованню поваги до праці.

Обладнання Лінійка, олівець, зошит, таблиця “Графічна грамота”, таблиця “Ескіз”.

Хід заняття

I. Підготовка робочого місця

II. Організаційний момент.

III. Повідомлення теми і мети заняття.

Ознайомлення з професією кресляра.

За допомогою букв передають на письмі звуки мови, а за допомогою креслень, графічних зображень передають необхідні дані предмета, машини, споруди. Отже, кожний предмет, який потрібно виготовити, кожний будинок, який мають збудувати, спочатку зображують на кресленнях, ескізах, схемах.

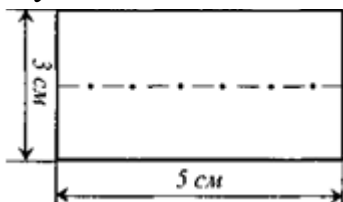
Сьогодні на занятті ви будете юними креслярами. Ви здогадались, що кресляр — це людина, яка вміє креслити. Щоб бути хорошим креслярем, потрібно знати графічну грамоту, бути точним і акуратним.

IV. Вивчення нового матеріалу.

Креслення бувають різними за своїм виглядом і призначенням. На одних показують конструкцію в цілому, на інших — лише частини.

Креслярі виконують також і ескізи, технічні рисунки і малюнки.

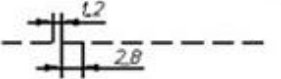
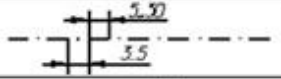
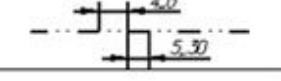
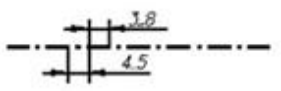

Ескіз — це виконаний від руки малюнок із основними розмірами предмета. (Вивіщується таблиця “Ескіз”).

Коли креслять, то під час виконання креслень застосовують лінії різної товщини.

(Вивіщується таблиця “Ліній креслення”).

Таблиця 1. Лінії креслення

Найменування	Основне позначення	Начерк	Товщина
Суцільна товста основна	Лінії видимого контура зображення предмета		$S=0,5 \dots 1,4$
Суцільна тонка	Розмірні та виносні лінії		
Суцільна хвиляста	Лінії обриву і розмежування вигляду та розрізу		
Штрихова	Лінії невидимого контуру		$S/3 \dots S/2$
Штрихпунктирна тонка	Осьові та центрові лінії		
Штрихпунктирна з двома крапками	Лінії згину на розготках		
Штрихпунктирна потовщена	Позначення поверхонь, що підлягають термообробці або покриттю		$S/2.3 \dots 2/3S$
Розімкнута	Лінії перерізу		$S \dots 1,5S$

Суцільною товстою основною лінією позначають контур предмета або деталі, місця відрізання, надрізання.

Штрих пунктирною тонкою лінією з двома крапками позначають місця згину (перегину).

За допомогою розмірних ліній (тонких ліній зі стрілочками) показують розміри предмета або деталі. Всі розміри на кресленнях прийнято давати у міліметрах без позначення одиниці вимірювання. Лише для учнів першого та другого класів їх дають у сантиметрах з позначенням біля цифр одиниці вимірювання. Розміри проставляють завжди над розмірною лінією, зліва направо.

Місця нанесення клею - і склеювання з лицьового боку позначають штриховкою, виконаною похилими суцільними лініями. А ті самі місця на зворотному боці позначають штриховими похилими лініями.

Стрілками показують напрямок перегинання паперу, з'єднання окремих деталей та скручування ниток.

Порядкові цифри або букви на картках показують, у якій послідовності виконувати виріб.

V. Практична робота учнів. Повторення правил ТБ (див.додаток)

Написання від руки умовних позначень на кресленнях у робочих зошитах.

VI. Закріплення вивченого.

Гра "Накресли названу лінію".

Гру можна провести так: групу поділити на три (2) команди. Від кожної команди по одному представнику викликати до дошки — хто швидше накреслить названу лінію чи позначення за вказівкою вчителя. Гру повторити **3-4 рази.**

VII. Оцінювання практичної роботи.

VIII. Підсумок уроку.

Чи сподобався вам урок?

Чого навчилися?

Що таке ескіз?

Щоб бути хорошим креслярем, що потрібно знати?

IX. Прибирання робочих місць

Техніка безпеки під час роботи

1. Починай працювати лише з дозволу керівника.
2. Не працюй несправним і тупим інструментом, використовуй інструмент лише за призначенням.
3. Користуйся прийомами роботи з інструментами, як показав учитель.
4. Не носи з собою різальних і колючих інструментів, вони мають бути в школі.
5. Інструменти та обладнання мають зберігатися лише в призначеному місці.
6. У процесі роботи не розмовляй, не відволікайся побічними справами.
7. Під час роботи тримай своє робоче місце в належному порядку, а після роботи акуратно прибери його.

Правила користування ножицями

1. Користуйся ножицями із заокругленими кінцями.
2. Клади ножиці так, щоб вони не виступали за край робочого місця.
3. У процесі роботи з ножицями тримай матеріал лівою рукою, щоб пальці були осторонь від леза
4. Не працюй тупими ножицями з послабленим шарнірним кріпленням.
5. Під час роботи уважно стеж за лінією розрізу.
6. Не тримай ножиці кінцями вгору.
7. Не залишай їх розкритими.

Правила роботи з клеєм

1. Працюй з клеєм акуратно.
2. Під час наклеювання використовуй підкладний аркуш паперу.
3. У випадку потрапляння клею на одяг одразу змий його водою.
4. Під час роботи з клеєм використовуй серветку.
5. Після закінчення роботи щільно закрий клей, а пензлик вимий.

Правила користування шилом

1. Проколюй предмет на спеціальній підкладці (дерев'яній або гумовій).
2. У процесі проколювання отвору будь уважним.
3. Не проколюй шилом тверді предмети з гладенькою поверхнею (пересохлі жолуді, шишки, горіхові шкаралупи, каштани тощо).
4. Не користуйся шилом не за призначенням.
5. Слідкуй за справністю інструмента — шило має мати щільно припасовану ручку із захисним кільцем.